

Zienswijze omtrent besluitvorming sluiting jacht haas en konijn

Ik schrijf deze zienswijze als vertegenwoordiging van het bestuur van Wildbeheereenheid Alblasserwaard oost. Een 15000 hectare tellend polderlandschap tussen rivier de Lek en de Merwede. Ik spreek namens 185 jagende leden die elk op hun eigen manier een steentje bijdragen aan bescherming van levende natuur en het beheren van een gezonde wildstand in het door ons geliefde polderlandschap. Een biotoop die steeds meer wordt bedreigd door oprukkende verstedelijking en vershraling van flora en fauna. Naast beheer van de wildsoorten voeren we in opdracht van agrariërs en terrein beherende instanties werkzaamheden uit om schade aan gewassen door schade veroorzakende diersoorten te bestrijden.

Een paar jaar geleden bleek uit onderzoek van de Jagersvereniging dat 76% van de Nederlanders positief gestemd was over benuttingsjacht. Voor een jager is dit een onderbouwing van zijn/haar eigen werkelijkheidsbeeld. De jager draagt in zijn/haar eigen beleving namelijk bij aan een goed verhaal over duurzame benutting van biologisch vlees, bescherming van kwetsbare diersoorten en verrijking van het landschap. Hierin trekken we samen op met stichting [collectief weidevogels Alblasserwaard en Vijfherenlanden](#), [stichting Blauwzaam](#), [Prachtlint](#) maar ook met Staatsbosbeheer en het waterschap Rivierenland. Alle medewerkers en vrijwilligers van deze organisaties hebben zich, net als jagers, ieder vanuit hun eigen invalshoek als doel gesteld om ecologisch en agrarisch beheer in de regio hand in hand te laten gaan op een duurzame manier.

Wij staan voor beheren met een lange termijn visie en voorzichtig benutten waar de wildstand dit toelaat. Dit ligt tot in de haarvaten van een goed jager verankerd en tot onze grote spijt hebben wij moeten concluderen dat dit ons steeds lastiger gemaakt wordt. We worden gedwongen om deze bescheiden levenshouding af te werpen en de barricades op te gaan om te beschermen wat wij het liefst doen, jagen.

Wij merken bij onze leden, maar ook bij onszelf als jagend bestuur, dat er grote verontwaardiging en verslagenheid heerst omtrent de sluiting van de jacht op konijn en haas die boven ons hoofd hangt. Oudere leden laten gelaten hun schouders hangen en zeggen dat het allemaal niet meer hoeft op deze manier. Jongere leden zien weinig ruimte meer om hun idealen te verwezenlijken in het Nederlandse landschap en vragen zich af of er nog toekomst is voor hun manier van leven. Zij zien zichzelf gedegradeerd worden van een trotse jager tot een schietknecht van de overheid om schadebestrijding uit te voeren wanneer een boer dat vraagt. Wij verwachten dat de vrijwilligheid van leden af zal nemen als de jacht op wildsoorten verboden zal worden. De wildlijst vormt namelijk de basis voor jacht in de breedste zin van het woord.

Jagers zijn gemiddeld gezien doeners die buiten in hun veld bezig willen zijn. Het zijn geen praters, geen politici, jagers zijn geen mensen die willen strijden voor hun gelijk. Een jager staat achter zijn/haar acties en de meeste jagers hebben zich nooit geroepen gevoelen om hun gelijk te verdedigen aan iemand die een andere zienswijze heeft. Als je dagelijks of wekelijks in het veld bent dan leef je met de seizoenen en zie je met eigen ogen wat er om je heen in de natuur gebeurt. Dan zie je dat er in het dierenrijk een harde werkelijkheid overheerst bij het eten en gegeten worden. Als iemand deze werkelijkheid van de natuur niet van dichtbij mee maakt is het moeilijk te accepteren dat de mens hier nog steeds onderdeel van is. Zeker in ons polderlandschap dat door mensen gecreëerd is.

Het is daarom moeilijk voor een jager om uit te leggen aan iemand die nooit in aanraking is geweest met de jacht waarom een jager besluit om de trekker over te halen wanneer een prachtig volwassen haas dwars voor hem/haar langs rent. Je besluit op dat moment als mens om een ander levend

wezen van het leven te beroven, dat is de emotie van iemand die vanuit onwetendheid naar een jager kijkt en ik begrijp die emotie. Ik weet uit ervaring dat die emotie echter veranderd wanneer iemand mee gaat het veld in en het van dicht bij maakt wat wij doen, waarom en hoe wij dit doen.

Er is sprake van een grote kloof van onwetendheid tussen mensen die pro- en anti jacht zijn. Ik zie dat anti jacht organisaties, politiek actief of niet, dankbaar gebruik maken van deze kloof door de hierboven beschreven emotie te voeden met framing en selectieve beeldvorming. Waar nu blijkt niet onverdienstelijk waardoor wij ons nu ongewild in deze situatie bevinden en moeten strijden om niet overlopen te worden door politiek gestoeld op emotie.

Tot nu toe hebben jagers getracht de anti jacht politiek te lijf te gaan met een volwassen en beheerst tegenverhaal met feitelijk onderbouwde argumentatie en praktijkvoorbeelden. Waarom zouden we framen als het eerlijke verhaal sterk genoeg is om een verstandige gesprekspartner met een objectief verhaal te overtuigen?

Het haas op de rode lijst

In 2020 werd ik door een wandelaar in mijn jachtveld met luide stem er op aangesproken dat ik niet op hazen moest jagen omdat ze op de rode lijst staan. De meneer wist er bij te vermelden dat er in dit gebied bovendien weinig tot geen hazen leven. Terwijl we stonden te praten wist ik hem 8 hazen aan te wijzen die hij na lang turen pas kon waarnemen. Het viel hem mee dit te zien en het zal wel toeval zijn dat ze er op dat moment liepen...

Ik weet wat er aan hazen loopt in ons veld en dat de populatie zich goed ontwikkeld. De wandelaar werd dus niet gehinderd door enige vorm van kennis maar wist ons wel te vertellen dat we moesten stoppen met jagen.

Wij vinden het logisch om op hazen te jagen. Wij zien in de tellingen dat het goed voor de hazenstand is om jaarlijks een dag hazen te jagen in een gebied. Een haas is een territoriaal dier en zonder predatie of ingrijpen van de mens blijven er op termijn alleen een paar oude bejaarde hazen over die geen vers bloed in hun territorium dulden.

In mijn veld jagen we eenmaal per jaar op haas maar pas nadat we met warmtebeeldcamera's in het donker hebben geconstateerd dat er voldoende haas zit om tussen de 20-30% van de stand te kunnen schieten. Jaar op jaar is gebleken dat we in het donker met warmtebeeldcamera's 300% meer hazen tellen dan we overdag in het veld met het blote oog kunnen waarnemen. Daarnaast blijkt de hazenstand jaarlijks met enkele procenten toe te nemen ondanks toenemende onrust op de polder en een buitengewoon dieronvriendelijke manier van agrarische activiteit. In het voorjaar trekken we gezamenlijk met welwillende boeren op om alles wat in het veld geboren wordt zoveel mogelijk kans van overleven te geven. Bestrijding van predatoren, het plaatsen van broedkorven en nestkasten, weidevogelnesten zoeken en het inzaaien van stukjes land met akkerranden met wildmengsel. Jagers en boeren zijn afhankelijk van elkaar in het beheren van een biotoop en we weten elkaar te vinden in een praktische samenwerking.

Beroepsmatig ben ik dagelijks actief met het analyseren van datasets. Data analyse om informatie uit feiten te halen. Daarnaast steken onze leden en het bestuur veel tijd in het verzamelen van bruikbare telgegevens voor de Fauna Beheer eenheid. De telgegevens van SOVON komen niet overeen met onze telgegevens maar ze zijn statistisch beter bruikbaar dan onze telgegevens. Dit komt door een meer professionele opzet en consistente uitvoering over een periode die langer terug in de tijd gaat. De zoogdiervereniging maakt daarom dankbaar gebruik van de SOVON gegevens. De telprotocollen worden volgens SOVON consistent uitgevoerd en dit blijkt te kloppen bij het uitvoeren van het testen van de datasets. Bij het wijzigen van een telprotocol wordt er een trendbreuk ingecalculeerd, zoals

het hoort. Zo werken wij ook, echter, daar wij niet altijd de noodzaak hebben gevoeld om telgegevens aan te leveren zijn wij later dan SOVON begonnen met deze professionele manier van tellen.

Ik heb het rapport van de zoogdiervereniging doorgenomen waarin men probeert aan te tonen dat het Haas op de rode lijst thuis zou horen. Ik heb moeten concluderen dat:

- De nulmeting niet juist is gezet. Als aanvangspunt is het jaar 1997 genomen omdat er toen een wijziging van het telprotocol zou hebben plaatsgevonden. Men is in 1997 echter met de nulmeting begonnen zonder dat de gegevens van 1994, 1995 en 1996 hierin herrekend zijn. Wanneer de voorgaande jaren meegenomen zouden zijn in het aanvangspunt zou de neerwaartse populatieontwikkeling niet boven, maar onder 1% uit zou komen.
- Er is gefocust op de een methode voor instandhouding van uiterst zeldzame diersoorten. Dit heeft totaal geen betrekking op algemeen voorkomende soorten als het haas en de konijn waardoor de beoordeling m.b.t. de bedreiging van de populatie onjuist is
- De cijfers een trend laten zien die gebaseerd is op tellingen die een uiterst voorzichtig beeld van de werkelijke stand geven. Hazen zijn 's nachts actief dus zullen zij 's nachts geteld moeten worden met warmtebeeldcamera's. Alleen op deze manier kan een betrouwbare trend waargenomen worden die in mindere mate beïnvloed wordt door de hoogte van het gras, de weersomstandigheden of onrust in de leefomgeving. Telgegevens van jagers zijn volledig buiten beschouwing gelaten wat naar onze mening duidt op tunnelvisie en een gebrek aan het toepassen van meervoudigheid in het benaderen van de werkelijkheid.

Ik hoop dat u bij het nemen van besluiten omtrent faunabeleid de objectiviteit en ruimte kunt vinden om een weloverwogen besluit te nemen dat hout snijdt op de lange termijn. Het zou ons enorm helpen in onze motivatie om door te gaan met ons werk als er meer eenduidigheid komt in het gebruik van objectieve telgegevens en menselijke emotie richtinggevend maar niet doorslaggevend is bij de beleidsvorming.

Met hartelijke groet,

Namens het bestuur van Wildbeheereenheid Alblasserwaard oost,

Kees Harrewijn

06 412 166 97

PR@wbealblasserwaardoost.nl